

Zuidas Amsterdam

Inspraakavond concept-Startbesluit Strawinsky d.d. 27 november 2008

- Plaats:** Thomaskerk, Prinses Irenestraat 36
- Aanwezig:** Duco Adema (stadsdeelvoorzitter Zuideramstel), Gijs Goosen (voorzitter, projectmanager Zuidas Amsterdam) en Cees Geldof (dienst Ruimtelijke Ordening) en ongeveer 90 mensen in de zaal.
- Verslag:** Eva van den Heerik (assistent-manager Zuidas Amsterdam)

Opening

De heer **Goosen**, de voorzitter, opent om 20.00 uur de vergadering en heet iedereen welkom. Hij vertelt dat het vanavond gaat over het Startbesluit (SB) voor de herontwikkeling van het deelgebied Strawinsky. Bezoekers die hun naam en adres op de presentielijst hebben ingevuld, krijgen het verslag van deze avond toegestuurd. Ook kan op de lijst worden aangegeven of men het SB nog wil ontvangen.

Hij geeft het woord aan de heer Duco Adema, voorzitter van stadsdeel Zuideramstel.

Toelichting procedure

De heer **Adema** heet namens het stadsdeel iedereen welkom. Hij legt het doel van de avond uit. Ten eerste was er wat onduidelijkheid over de starttijd van de avond, excuses daarvoor. Zoals vermeld in de advertentie en de bewonersbrief was vanaf 19.00 start inloop en om 20.00 start presentaties.

Het SB is het vroegere Projectbesluit. Een SB bevat de contouren voor de ontwikkeling van een gebied. De nadere uitwerking volgt in een Uitvoeringsbesluit (UB). Vanavond is er de gelegenheid om in te spreken op het SB. Het verslag wordt opgestuurd. Daarnaast is tot 24 december de mogelijkheid om schriftelijk te reageren. De opmerkingen en vragen worden opgenomen in een Nota van Beantwoording.

De besluitvorming van het SB gaat als volgt: het SB wordt met de Nota van Beantwoording behandeld in het Bestuurlijk Overleg Zuidas, waarna het voor advies wordt voorgelegd aan het college van B&W. Vervolgens gaan de stukken naar de Commissie en de Deelraad van stadsdeel Zuideramstel om vastgesteld te worden. De exacte data zijn nog niet bekend. Hier is ook gelegenheid tot inspreken.

Een **inspreker** meldt dat het niet meer mogelijk is om zowel bij de Commissie als bij de deelraad in te spreken. Dat is bij de heer **Adema** niet bekend maar dit zal nagevraagd worden.

(ps. Volgens het Reglement van Orde van de deelraad Zuideramstel is het zo dat: wanneer de gelegenheid geweest is/men gebruik gemaakt heeft van het spreekrecht in de commissie bij een aldaar geagendeerd en behandeld onderwerp, het niet mogelijk is bij behandeling/stemming over dit onderwerp in de raadsvergadering nogmaals in te spreken.)

Inhoudelijke toelichting

De heer **Adema** geeft aan dat de Gemeenteraad bij de vaststelling van de Visie Zuidas 2007 het besluit over de verlaging van de Strawinskylaan heeft uitgesteld. De stadsdeelraad heeft met de vaststelling van de Zuidas Accenten wel gekozen voor verlaging van de Strawinskylaan.

De heer **Goosen** vult aan dat in april 2008 een informatieavond is gehouden over de Startnotitie herontwikkeling Strawinsky. Dit product verschilt inhoudelijk niet veel van het nu voorliggende SB. De Gemeenteraad wilde bij de vaststelling van de Visie meer informatie om een besluit te kunnen nemen over de verlaging van de Strawinskylaan en heeft gevraagd om een uitgewerkt stedenbouwkundig plan. Dit stedenbouwkundige plan volgt halverwege 2009 met het UB. Zuidas is een grootstedelijk project en valt onder de bevoegdheid van de Centrale stad, maar werkt via het coalitiemodel met het stadsdeel samen. Het SB wordt vastgesteld door de Stadsdeelraad en het UB door de Gemeenteraad. Het bestemmingsplan volgt bij het UB.

De planning besluitvorming Startbesluit:

- Inspraakperiode t/m 24 december 2008
- Advies B&W: januari 2009

- DB (februari-09) – CvA (maart-09) – SDR (maart-09)
- (Uitvoeringsbesluit: streven is halverwege 2009)

Planning herontwikkeling deelgebied Strawinsky:

- Strawinskylaan verlagen: zo spoedig mogelijk.
- Aanvang herontwikkeling noord- en zuidzone afhankelijk van de eigenaren van deze panden.
- Snelste planning: rond 2016 Prinses Irenegracht klaar (behalve strook ter hoogte Freshfields).
- 2022: Dok gereed. Trambaan en busstation naar het zuiden verplaatsen; laatste herprofilering Strawinskylaan.

Presentatie stedenbouwkundige aspecten

De heer **Geldof** geeft aan de hand van een presentatie een toelichting op het SB vanuit stedenbouwkundig oogpunt.

Voor ligt nog geen uitgewerkt stedenbouwkundig plan, maar het SB bevat uitgangspunten voor verdere planvorming in het UB en bestemmingsplan.

Een aantal punten uit de Visie Zuidas 2007 zijn vertaald naar dit deelgebied:

- Gracht; eventueel verbonden met het grachtenstelsel.
- Minerva-as doortrekken richting station.
- Fietsverbinding Oost-West.
- Stadsstraten met voorzieningen.

Verlaging:

- Het verlagen van de Strawinskylaan is één van de kernpunten van dit plan. De verhoogde laan en kruispunten geven een verouderd beeld. Zuidas wil een stadsstraat op maaiveldniveau creëren.
- De verkeersveiligheid zal goed onderzocht moeten worden als er gelijkvloerse kruisingen gemaakt worden. Deze onderzoeken worden in de volgende fase van planvorming uitgevoerd, dus die zijn vanavond nog niet beschikbaar.

Verkeer en vervoer:

- Bussen en tram liggen nu nog op de Strawinskylaan, maar het plan is dat deze na de bouw van het Dok verplaatst worden naar de zuidzijde van het station (Schönberglaan).
- Onderzocht zal worden of er een knip van het autoverkeer op de Strawinskylaan mogelijk is.
- Ter beperking van het zuidasverkeer in de Irenebuurt zal onderzocht worden of het mogelijk is dit te ontkoppelen van de Irenebuurt. Alle nieuw te bouwen kantoren en woningen van Strawinsky zullen in ieder geval ontsloten worden via de Strawinskylaan.

Irenegracht:

- De Gemeenteraad heeft met een motie aangegeven dat doorvaarbaarheid van de Irenegracht onderzocht moet worden. Dit zal in het Uitvoeringsbesluit meegenomen worden.

Kabels en leidingen:

- In de Prinses Irenestraat komt een hoofdbundel kabels en leidingen. De wijze waarop dit in de Prinses Irenestraat komt te liggen wordt de komende tijd onderzocht.

Programma:

- Het programma voor Strawinsky zal voor 40% uit woningen bestaan. Voor dit deelgebied geldt een dichtheid van 2-4 FSI (volgt uit de Visie Zuidas).

- Indicatief programma:

Noordzijde

- Kantoren 41.000 m²
- Woningen 41.500 m² (circa 330 woningen)
- Voorzieningen 14.000 m²

Zuidzijde

- Uitbreiding 49.000 m²

- De kaart met herontwikkelingsvlakken geeft de gefaseerde aanleg van de gracht weer (vanwege de bestaande bebouwing). Voor de Strawinskylaan is een nieuw profiel van 34 m. ingetekend, deze breedte is vergelijkbaar met de Mahlerlaan.
- Het stedenbouwkundig schema geeft een voorbeeld van een verkavelingsmodel. Momenteel worden meerdere verkavelingsmodellen uitgewerkt.
- De laatste kaart geeft aan hoe de bouwhoogte van de nieuwe bebouwing in de zuidzone bepaald wordt. Vanuit de daklijsten van de bestaande bebouwing in de noordzone is een lijn getrokken richting de zuidzone. Op de kaart is een technische weergave van dit principe opgenomen, dit zal de bouwveloppe bepalen.

Uitgangspunten Startbesluit Strawinsky:

- Menging wonen-werken-voorzieningen
- Goede overgang tussen Zuidas en Irenebuurt
- Verlagen Strawinskylaan
- Verkeersveilige en comfortabele kruisingen
- 15 meter brede Irenegracht

Inspraakgedeelte

Een **inspreker** heeft een presentatie gemaakt van haar analyses van de bouwvolumes en zichtlijnen uit het SB. Daaruit komen de volgende bevindingen. De bouwveloppe noordzone past volgens deze analyse niet overal binnen de zichtlijnen. Het indicatieve programma uit het SB voor de noordzone bedraagt 96.500 m² bvo. Uit deze analyse volgt een maximaal programma van 91.000 m² bvo voor de noordzone. Waarom is bij het trekken van de zichtlijn gekozen voor een ooghoogte van 2.0 m (vrij hoog)? De Visie Zuidas (p. 82) spreekt over geleidelijke overgang tussen Irenebuurt en Zuidas, dat is niet wat dit programma voorstelt. Daarnaast heeft de ontwikkelaar Breevast een ontwikkelrecht van 50.000 m². Op deze plek past 35.000 m², waar komen de andere 15.000 m²? Concluderend past het programma uit het SB alleen als er een massief bouwblok komt met een hoge wand aan de kant van de Irenestraat, waardoor veel schaduw voor de buurt ontstaat.

De studie zal beschikbaar worden gesteld aan Zuidas zodat deze bekeken kan worden en een reactie daarop meegenomen kan worden in de Nota van Beantwoording.

Een **inspreker** (namens de Vereniging Beethovenstraat / Parnassusweg) overhandigt haar reactie schriftelijk en deze zal meegenomen worden in de Nota van Beantwoording. De Vereniging Beethovenstraat / Parnassusweg is tegen de verlaging van de Strawinskylaan en de daarmee samenhangende grootschalige bebouwing om de volgende redenen: de grootschalige bebouwing met een toename van 104.500 m² is onacceptabel vanwege zichtlijnen en schaduwwerking en het verdwijnen van weer honderden bomen.

Verder zijn er geen oplossingen voor de verkeersveilige tunnels voorhanden. Ook is er voor het voorlopige busstation op de verhoogde Strawinskylaan bij het Zuidplein geen oplossing voorhanden. Waar moeten al die honderden fietsen gestald worden die nu onder het viaduct bij het Zuidplein geparkeerd worden? Door het verdwijnen van de bomen zal de luchtkwaliteit afnemen en zal het groene uitzicht als buffer tegen de versteende omgeving van de Zuidas verdwijnen. Daarnaast zal de luchtvervuiling en geluidsoverlast toenemen door het stoppen en optrekken van het gemotoriseerde verkeer bij gelijkvloerse kruisingen.

Concluderend stelt de Vereniging dat er geen totaalplan is met oplossingen voor alle knelpunten, maar een aanpak van deelgebieden waarbij zij zien dat de kwaliteit van hun woonbuurt ernstig bedreigd wordt en er helemaal geen sprake is van upgrading.

Een **inspreker** geeft aan tegen de plannen te zijn om de volgende redenen (opgesomd): het verlies van de bufferfunctie van de laan. De stadsdeelraad stemde alleen in met de verlaging als er een nieuwe bufferfunctie komt: de gracht. Daarnaast is de waterhuishouding in de buurt nu al kritisch, waarom de aanleg van de gracht dan 10 jaar uitstellen? Kunnen de eigenaren geen grond afstaan? De komst van het dok is onzeker. De onderdoorgangen zijn wel sociaal veilig, de politie kent geen enkel incident. De onderdoorgangen worden door 20.000 fietsers gebruikt. Er zijn 12/13 scholen in de nabijheid. Fietsers kunnen zich nu onafhankelijk van het verkeer

bewegen. Parkeeroverlast: er verdwijnen 400 parkeerplekken, dus mensen gaan in de buurt zoeken. Het verdwijnen van de bufferfunctie vergemakkelijkt dat en de gracht komt er waarschijnlijk niet. Wordt er een garantie gegeven om parkeeroverlast tegen te gaan? Overlast van airco's. Windhinder nu elders al een groot probleem op de Zuidas. De toekomst van de Irenestraat: verslechtering van de bereikbaarheid van de buurt voor calamiteitendiensten. En tenslotte aantasting van recreatieve functie van het speelveldje.

Een **inspreker** geeft 4 redenen tegen de verlaging en grootschalige bebouwing: een onberedeneerd stedenbouwkundig concept van de maaiveldstad vormt de basis van de plannen. Een toenemend aantal reizigers voor station Zuid moeten gelijkvloers gaan kruisen. Verlaging staat haaks op prioriteit voor fietsers. Het levert geen verbetering van de verbinding met de stad, er verandert namelijk niets voor auto, bus en tram.

Een **inspreker** (namens de fietsersbond) geeft aan al het voorgaande niet te willen herhalen, maar sluit zich aan bij de vorige sprekers. De Gemeenteraad heeft gevraagd om een uitgewerkt stedenbouwkundig plan en dat ligt er nu nog niet. Dus kan er ook geen beslissing over de verlaging worden genomen. De voorgestelde knip in de Minerva-as klinkt als een goed plan, maar moet volgens het SB worden afgewogen tegen de plannen voor andere deelgebieden. Gek dat dat er bij dit punt bij staat en bij de rest van het plan niet.

Een **inspreker** (scholier) geeft aan in oktober elders slachtoffer te zijn geworden van een aanrijding met een auto. Het aantal slachtoffers staat op 600 per jaar. Deze plannen vergroten de kans op aanrijdingen van fietsers op weg naar school. De tunnels moeten verdwijnen voor economische groei, maar de inspreker geeft aan alleen slachtoffers te zien.

Een **inspreker** vraagt de stadsdeelraad om de normale procedure te doorbreken en het plan niet vast te stellen, zodat de Gemeenteraad kan beslissen. Inhoudelijk kan er nog niet over worden besloten want er is nog geen stedenbouwkundig plan. Wat gebeurt er met de fasering als sommige eigenaren niet mee willen doen? Als deze plannen bedoeld zijn om het gebied mooi te maken, waarom kan de Gemeente de panden niet opkopen? En een bestemmingsplan maken met de bestemming wonen. Ten aanzien van fietsparkeren moeten ontwerpers aandacht gaan geven aan het ontwerp van oplossingen voor fietsparkeren. Nu wordt in de plannen wel heel weinig tekst aan dit onderwerp geschonken. Ten slotte hoe denken andere belanghebbenden, bijvoorbeeld de eigenaren over de plannen?

Een **inspreker** merkt op dat genoeg bewoners verwelkomen dat er iets moois gemaakt wordt, maar dit mag niet ten koste gaan van de veiligheid. Dit is een kwetsbaar gebied met veel naar schoolgaande kinderen, dus dat moet heel goed geregeld worden. Een betere oplossing dan er nu is, is er echter niet. Deze beslissing moet overgelaten worden aan de Gemeenteraad (niet de stadsdeelraad).

Een **inspreker** vraagt wanneer er reacties komen op de vragen en opmerkingen? De heer **Goosen** antwoordt dat dit aan het eind van de bijeenkomst zal zijn (het laatste kwartier) en in de Nota van Beantwoording.

Een **inspreker** (namens de Vrienden van het Beatrixpark): wat is de reden dat de Beethovenstraat naar beneden moet? Is dat omdat bij de plannen van Beethoven daarover al toezeggingen zijn gedaan? Gaat het bouwvolume bij het Uitvoeringsbesluit omhoog, want dat is tot nu toe altijd zo geweest.

Een **inspreker** vraagt zich af wat de relatie met het dok is? Moet er eerst een dokbesluit komen? De volgorde van plannen is omgekeerd: eerst wordt besloten dat de laan omlaag moet en dat de nieuwe situatie verkeersveilig moet zijn, maar daarna wordt pas onderzocht hoe. Waterberging door middel van een open bak (gracht), zijn er geen slimmere ideeën?

Een **inspreker** merkt op dat er abstracte begrippen worden gehanteerd. De bewoners ondervinden bij deze plannen de nadelen. Bij een afweging worden de voor- en nadelen afgewogen. Maar welke belangen worden hier afgewogen? Welke keuze wordt er gemaakt?

Een **inspreker** vraagt wat er gedaan wordt met de ontsluiting. De Parnassusweg wordt smaller, waar gaan de auto's heen?

Een **inspreker** geeft aan dat de toekomstige bebouwing van de Breevastkavel de zon uit de tuin weg neemt. Gesproken wordt over extra accenten op de koppen. De bouwhoogte is niet duidelijk. Bij het reguliere overleg met de Zuidas wordt dit vaag gehouden. De inspreker wil graag harde toezeggingen over de bouwhoogten. Het reguliere overleg met de Zuidas heeft een sterfhuisconstructie. Het komt neer op doorduwen van de eigen zin. Ten aanzien van parkeren moet rekening worden gehouden met de buurt in plaats van financieel belang.

De heer Adema bedankt iedereen voor de reacties. Hij geeft aan dat het stadsdeel rekening houdt met de buurt en een belangenafweging maakt. Vaststaat dat de Zuidas komt en dat het een nieuw stadscentrum moet worden van internationale allure. Daar bestaat behoefte aan vanuit de markt en de stad zelf. De komst van de Zuidas betekent verandering, ook voor deze buurt. Het stadsdeelbestuur heeft op de volgende punten de belangenafweging beïnvloed.

Ten aanzien van de FSI-verdeling (Floor Space Index: bebouwingsdichtheid) heeft het stadsdeelbestuur bereikt dat Strawinsky de laagste FSI heeft van het centrumgebied (zie Zuidas Accenten 2008).

Waarom heeft het stadsdeel gekozen voor verlaging? De gracht komt er als nieuwe buffer tussen Zuidas en de buurt. Om de invloed van de hoogte van de bebouwing te beperken komt de nieuwe bebouwing zo ver mogelijk van de buurt af. De gebouwen worden opgeschoven richting Zuidas. Met behoud van de dijk en het talud (nu loze ruimte) is dat niet mogelijk. De Gemeenteraad heeft nog niet besloten of de laan moet worden verlaagd, maar heeft wel gekozen voor bebouwing in deze zone (zie Visie Zuidas 2007). Als de nieuwe bebouwing toch komt dan kan deze het beste zoveel mogelijk opschuiven naar het zuiden. Dat kan door de Strawinskylaan zo smal mogelijk te maken en daarvoor is verlaging nodig.

Ten aanzien van de veiligheid stelt de heer **Adema** dat de toezegging voor een verkeersveilige oplossing een harde voorwaarde is voor verlaging. Als dit allemaal goed gegarandeerd is dan wel verlagen.

Een **inspreker** geeft aan dat een meisje is doodgereden door een zijwaartse beweging van een auto veroorzaakt door een drempel. Hier was het stadsdeel Oud Zuid voor gewaarschuwd, maar de drempel is er nog. Gelijkvloerse kruisingen werken niet.

De heer **Adema** geeft aan dat dit een zorg is voor ons allemaal, maar niemand kan volledig garanderen dat er nooit iets zal gebeuren. Dit punt van de drempel zal nagevraagd worden bij stadsdeel Oud Zuid.

De heer **Goosen** geeft aan dat er helaas geen tijd meer is om verder op de reacties in te gaan, dit zal gebeuren in de Nota van Beantwoording. Dit Startbesluit is een startsein om verder alles te gaan onderzoeken. De komende tijd zullen de onderzoeken naar o.a. verkeersveilige oversteken (fietstellingen), windhinder, geluid en bezonning plaatsvinden. De resultaten van de onderzoeken zullen opgenomen worden in het Uitvoeringsbesluit Strawinsky. De Nota van Beantwoording zal naar verwachting in januari afgerond worden en daarin zullen ook alle schriftelijk reacties verwerkt worden.

De avond wordt afgesloten.